

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

The Cubist anatomy of the violin in the work of Georges Braque

Gramotnev, H.

Publication date
2024

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Gramotnev, H. (2024). *The Cubist anatomy of the violin in the work of Georges Braque*. [Thesis, externally prepared, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

The Cubist anatomy of the violin in the work of Georges Braque

ACADEMISCH PROEFSCHRIFT

ter verkrijging van de graad van doctor
aan de Universiteit van Amsterdam
op gezag van de Rector Magnificus
prof. dr. ir. P.P.C.C. Verbeek

ten overstaan van een door het College voor Promoties ingestelde commissie,
in het openbaar te verdedigen in de Aula der Universiteit
op woensdag 24 april 2024, te 11.00 uur

door Helen Gramotnev
geboren te Moscow

Promotiecommissie

Promotores:

prof. dr. G.M. Langfeld
prof. dr. J.J.E. Kursell

Universiteit van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam

Overige leden:

prof. dr. C.M.K.E. Lerm-Hayes
prof. dr. J.L. van Tilborgh
prof. dr. A.A. Clement
dr. R. Esner
dr. S.Y. Berrebi

Universiteit van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam
Universiteit Utrecht
Universiteit van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam

Faculteit der Geesteswetenschappen

**The Cubist Anatomy of the Violin
in the Work of Georges Braque**

PhD dissertation

by

Helen Gramotnev

University of Amsterdam

completed under the supervision of

Prof. Dr. G. M. Langfeld

and Prof. Dr. J. J. Kursell

Table of Contents

SUMMARY.....	3
SUMMARY (Dutch).....	4
INTRODUCTION.....	5
CHAPTER 1 – FORM.....	28
CHAPTER 2 – MOVEMENT.....	58
CHAPTER 3 – TENSION	84
CHAPTER 4 – TEXTURE	104
CHAPTER 5 – DYNAMIC.....	133
CONCLUSION.....	159
Acknowledgements.....	163
List of Illustrations.....	164
Bibliography	168

SUMMARY

The Cubist Anatomy of the Violin in the work of Georges Braque

This dissertation addresses the persistent use of the violin motif in Cubist art, with a focus on Georges Braque – one of the founders of Cubism. I analyse the violin in Braque’s Cubist oeuvre with respect to five musically relevant concepts: form, movement, tension, texture, and dynamic. Each of these musical concepts plays an important role in the communication and in the interpretation of a music composition. Here, they are addressed as they apply to the Cubist violin from the visual perspective, amending the music definitions where necessary. This dissertation aims to present a close examination of the depictions of the violin in Braque’s Cubist oeuvre, currently missing from the scope of academic literature on Cubism. My research is done in the context of the social history of the instrument and of the emerging music forms and practices at the turn of the twentieth century. It relies on the concept of interart aesthetic – a notion that arises from the increasing amalgamation of various art forms at the turn of the century. Braque’s extensive experience with music and with classical instruments offer a unique perspective on representing a symphonic instrument in an avant-garde art form, while the historical context and the experimental music environment of the early twentieth century provide an ideal backdrop for a study of an instrument as versatile as the violin. This dissertation demonstrates Braque’s uniqueness among the Cubist artists, not only for his musical education, but for how he achieves coherence of art forms in his work to achieve a distinctive integration of painting and music in particular.

De kubistische anatomie van de viool in het werk van Georges Braque

Dit proefschrift behandelt het steeds terugkerende gebruik van het vioolmotief in de kubistische kunst, met een focus op Georges Braque – een van de grondleggers van het kubisme. Ik analyseer de viool in Braques kubistische oeuvre aan de hand van vijf muzikaal relevante concepten: vorm, beweging, spanning, textuur en dynamiek. Elk van deze muzikale concepten speelt een belangrijke rol bij de communicatie tussen een muziekcompositie en een luisteraar en bij de interpretatie van een muziekcompositie. Hier worden ze behandeld zoals ze vanuit visueel perspectief van toepassing zijn op de kubistische viool, waarbij waar nodig de muzikale definities worden aangepast. Dit proefschrift presenteert een gedetailleerd onderzoek naar de uitbeeldingen van de viool in Braques kubistische oeuvre, dat momenteel ontbreekt in de uitgebreide academische literatuur over het kubisme. Mijn onderzoek vond plaats in de context van de sociale geschiedenis van het instrument en van de opkomende muziekvormen en -praktijken aan het begin van de twintigste eeuw. Het maakt gebruik van het concept van *interart aesthetic* – een begrip dat voortkomt uit de toenemende versmelting van verschillende kunstvormen rond de eeuwwisseling. Braques uitgebreide ervaring met muziek en met klassieke instrumenten biedt een uniek perspectief op de representatie van een symfonisch instrument in een avant-garde kunstvorm, terwijl de historische context en de experimentele muziekomgeving van het begin van de twintigste eeuw een ideale achtergrond bieden voor een studie naar een zo veelzijdig instrument als de viool. Dit proefschrift laat zien hoe uniek Braque onder de kubistische kunstenaars was, niet alleen vanwege zijn muzikale opleiding, maar ook vanwege de manier waarop hij verschillende kunstvormen in zijn werk liet samensmelten en zo een onderscheidende integratie van met name schilderkunst en muziek wist te bereiken.